

Valamennyi emlős között leghasznosabb a vaddiszró (*sus scrofa*), daczára annak, hogy ha neki fog, erdön mezőn csunya rendelenséget tud elkövetni. Az erdők három leghatalmasabb csapását: a cserebűly pajodot, fenyér szövőnczöt (*phalena bombyx pini*) és a fenyér éjenczet (*phalena noctua piniperda*) csak is a vaddisznó képes eredménnyel irtani. A vaddisznót némileg a házidisznó helyettesíti, a mely makkolás alkalmával az erdőnek tetemesen használ számos kártékony rovar álczáinak elpusztítása által; helytelen tehát azon erdőszők eljárása, a kik a vetényült vágásból kizárják, mert ha pár csemetét kifordít is, mi az annyi millió között; az elszaporodó kártékony rovar pedig még többet pusztítana el.

(Folytatása következik).

Áttekintése a tharandi mező- és erdőgazdászati akadémia 1849—1866-ig végbevitt erdészeti, élettani és vegyészeti kísérleteinek.

(Folytatás).

18. Termelési kísérletek oly talajon, mely haméleget stb. szivott fel. — A felszivott haméleg magosabbra emelte a növények növekedését; még magosabra emelték azonban azt a következő hozzátett sók, mint gipsz, keserű-só, csoda-só, kénsavas haméleg és kiváltképen kénsavas ammonia, melyek mindenesetre gazdagabb oldatot állítottak elő a fölszivott hamélegből (lásd. 8. és 9. szám alatt). —

A fölemlített sók hasonlóképen emelték a növények növekedését oly talajon, mely ammoniát, vagy főkép vilsavat szivott fel.

19. A homokos erdőtalaj kimerülése az alomel-szedés által. A kísérlet a reudnitz-i erdőnek Dahlen és Strehla közötti részeiben történt, melyek 50—50 éves fenyérállapot képeztek. — A talaj özönnyhomokból (diluviumhomokból) állott, mind felső, mind alsó rétege vizsgálat alá vétetett, s világosan kivehető belőle mekkora kárt okoz az alommali rablógazdaság a különben is szegény talajnak. — A kísérlet például egy szászországi ackerre (=0,961 osztr. holdra) és 20 hüvelyknyi talajvastagságra számítva a következőt eredményezte. —

	oldható hamélg	mészélg	kesreny- élg	vilsav	szerves életi anyagok	légeny
	f o n t					
A kimélt talaj takarójában (51200 fontban) volt	116	184	128	188	17160	246
a nem kimélt talaj takarójában (10000 fontban) volt	8	56	28	34	1730	28
A kimélt talaj felső rétegében volt	800	448	160	672	44480	2064
a nem kimélt talaj „ „ „	544	512	64	560	16160	1056
A kimélt talaj alsó rétegében volt	4480	3520	960	4480	76000	6120
a nem kimélt talaj „ „ „	3200	1280	240	4160	41600	3600

Az ebből látható kesrenyélgbeni szégénységéből következtethetni, hogy a nem kimélt talajt dolomitmészke (1. a 2. szám alatt) hozzátétele által javítani lehet. —

Továbbá az iszaplási próba a nem kimélt talajból csak 6,1 száztoli finomul eloszlott ásványrészeket és 33 száztoli viztartó-képességet mutatott, míg a kimélt talajból 11,9 száztoli finomul eloszlott részeket és 44% viztartó-képességet nyomozott ki, mi által ez utóbbi talaj már az agyagos homok határához közeledik, tehát jobb talajt képvisel. — Kétségen kívül a kimélt talaj ezen jelentékeny jobbvolta az alomkimélésnek, és illetőleg annak tulajdonítható, hogy a televénydúsabb talajban az elmálás gyorsabban halad. —

20. Az agyagos erdőtalaj kimerülése alomelszedés következtében. Az előbbi szám alatt leirt kísérleti módon vizsgálat alá vétetett három agyagtalaj a wermsdorfi erdőpagonyból, melyek közül az egyik nem kiméltetett, a más kettő közül pedig egyik 30, a másik 42 év óta kiméltetett, úgy hogy róluk csupán csak a száraz galy horodatott el. —

Ezen agyagtalaj meglehetősen egyennemű, mérsékelt kötemű agyagból és mérsékelt mennyiségű fővenyből állott. — Az itt következő kísérleti eredmények hasonlóképen egy százsországi ackerre (=0,961 oszt. holdra) és 20 hüvelknyi talajvatagságra számítva egyszersmind világosan mutatják, hogy az agyagos talajnál mennyivel szegényebb a homokos talaj.

	oldható haméleg	mészéleg	keszreny- éleg	vilsav	szerves életi anyagok	légeny
f o n t						
A talaj takaróban:						
a 42 év óta kiméltnél (45000 font, tömött mohtakaró)	190	300	98	260	28000	374
a 30 év óta kiméltnél (54000 font, tölvelevek növénytenyészet nélkül) . .	172	232	106	210	33000	488
a nem kiméltnél (36000 f. moha, és hanga)	74	320	86	142	11400	148
A talaj felső rétegében:						
a 42 év óta kiméltnél	2440	1080	360	2660	166400	13800
a 30 „ „ „	2680	1240	450	3460	182400	15200
a nem kiméltnél	2300	1000	290	2540	158400	11200
A talaj alsó rétegében:						
a 42 év óta kiméltnél	8800	5200	2000	11200	320000	23400
a 30 „ „ „	10200	6600	2320	13200	336000	25600
a nem kiméltnél	7400	4800	2100	11200	344000	24800

Ennél tehát a kimélt és nem kimélt talaj közti különbség kisebb, mint a homoktalajnál. — A mi onnan fejthető meg, hogy az agyagtalaj a növényzettakaró gyökereit keményebben tartva az alomrablás ellenében nagyobb akadályt képes kifejteni, mint a homoktalaj, melyet attól tövestől és szárástól könnyűséggel meg lehet fosztani. — Épp úgy azon kemény szívosság, mellyel az 50 száztolinál több finom földes részt tartalmazó agyag bir, a talaj felső rétegének elmállásánál származó oldható alkrészek kilugzásának jelentékenyen ellene áll.

Azon kimutatott tényállás, hogy a 30 év óta kimélt állabnak tülevél takarója nagyobb mennyiségű és gazdagabb széneny- és légenytartalommal bir, mint a 12 évvel idősebb állabnak mohtakarója, azt magyarázza, hogy egy habár, telyesen zárt állabnál, mint itten is, az alsóbb ritkulással a televény anyagoknak beálló és növekedő apadása megkezdődik már akkor, mihelyt a mohák átverik a tülevéltakarót, mellyel kétélegkívül a korhadási vegyfolyam gyorsittatik. (Folytatása következik).